

Umělecká sympozia - práce, přátelství a tvorba

VĚDOMÍ SOUVISLOSTÍ

Opět přichází léto. Doba prázdnin, oddechu, cestování, ale i uměleckých symposií. Tvorivých setkání výtvarníků, kteří v krásné a plodné interakci prostředí-času-matérie-práce a tvorby zanechávají své symposiální dary jako poselství dobré vůle a umělecké hodnoty.

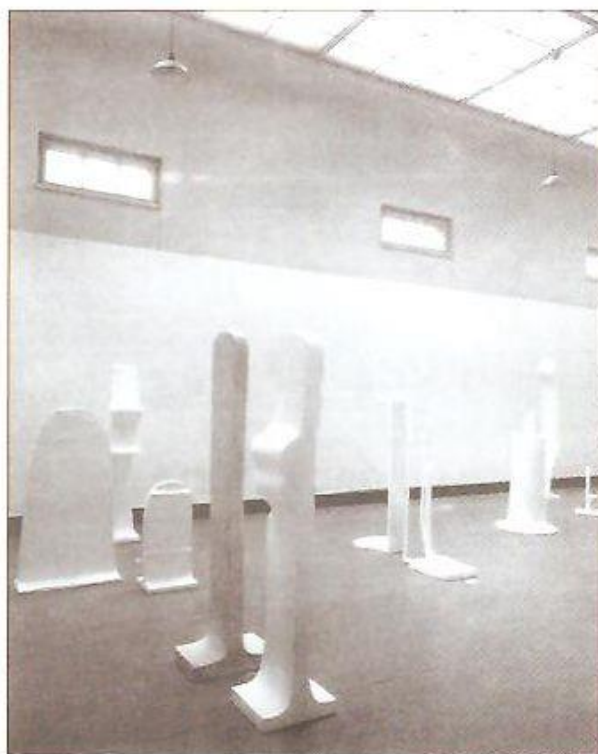
Moderní výtvarná sympozia mají krátkou historii. Jejich iniciátorem byl v roce 1959 rakouský sochař Karl Prantl a Dr. Fritz Czaban, kteří spolu formulovali ideje sochařského symposia v kamenolomu u St. Margarethen v Rakousku (Burgenland). Základním principem byla "společná a přímá spolupráce ve hmotě a v bezprostředním vztahu umění a přírody. Zdůrazňovala se jednota tvořivého procesu, výsledného díla a konkrétní situace jeho působení. Šlo o spojení tvořivých principů s mravním zaujetím. Šlo o přímé setkání umělce s materiálem, o mezinárodní spolupráci utvrzenou přátelstvím".

▲ Z výstavy Zdeněk Palera

Z rakouského, vápencově-pískovcového lomu známého už od dob antiky se výsostně moderní symposiální idea rychle rozšířila do Evropy i celého světa. Postupně vznikala sochařská sympozia v Kirschhei-

sympozia. Souběžně se symposi-
em v Hořicích vzniká i první slovenské sochařské symposium v travertínovém lomu u lázeňského městečka Vyšné Ružbachy na východním Slovensku. Toto symposium se zrodilo i díky plodné

▲ Z výstavy Zdeněk Palera

▼ M. Chlupáč: Tri kameny, 1967

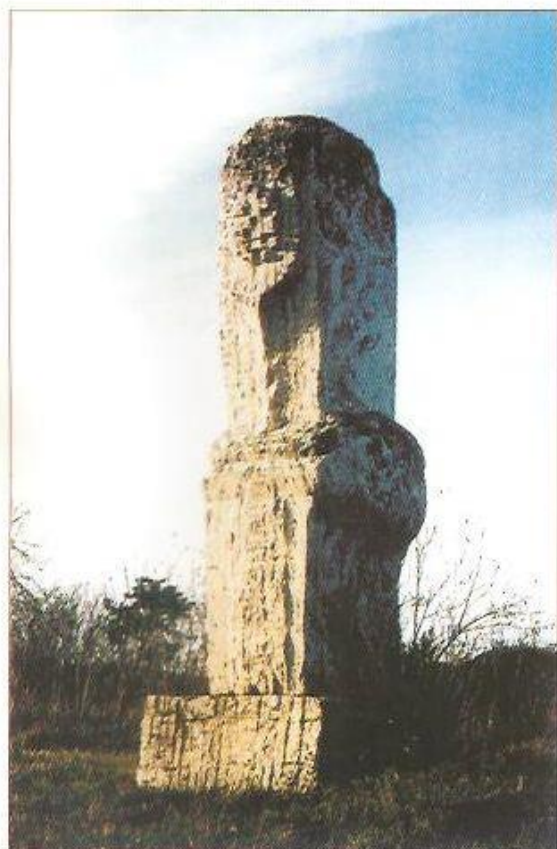

mu v Německu, v jihoslovenské Portoroži, na okraji pouště Negev v Izraelu, v Tokiu i Los Angeles. Sympozia oživila i lom v podkrkonošských Hořicích. Novější byly symposiální aktivity v Plzni, Deštné, Lenoře... Po prvních sochařských symposiích v kamenu a dřevě přibyla i sympozia v kovu a železe, sympozia keramiků, sklářů a grafiků, sympozia textilních umělců, sympozia s materiálem i médiem papíru a početná maliřská

spolupráci českých a slovenských sochařů.

Už v roce 1964 se na před-symposiu ve Vyšných Ružbašich sešla trojice sochařů: Čech Miloslav Chlupáč a dva Slováci, Rudolf Uher a Andrej Rudavský. Mezinárodního sochařského symposia ve Vyšných Ružbašich v roce 1965 se účastnili Karl Prantl a Herbert Baumann (Rakousko), čeští socha-

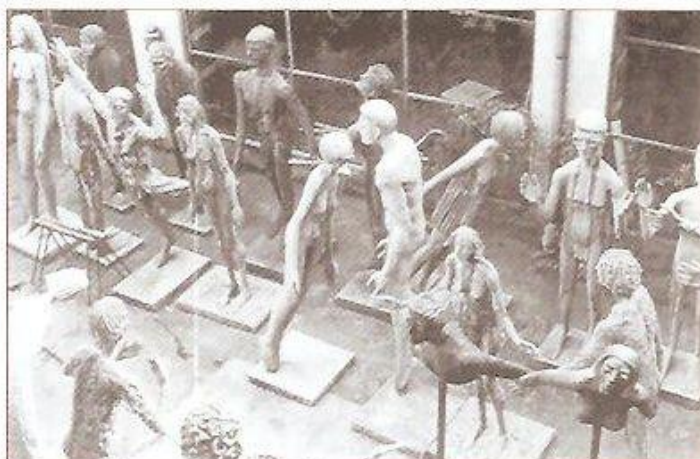

◀ str. 2

Paler: "Zkušenost dosvědčuje, že míra autenticity není ani tak otázkou výtvarného názoru jako spíše opravdivosti odstínu nebo osobitosti a jemnosti". **Karl Prantl:** "Sochařská symposia by měla být exerciciemi, cvičením, přípravou pro úkoly, které jsou před námi a které můžeme zdolat jen společným úsilím, vzájemnou spoluprací pro ty, kteří při-

jdou za námi". **Rudolf Uher:** "Sochařské symposium je rozhovor lidí, kteří stavějí kameny jako sochy. Je to i rozhovor těchto lidí s kamenem. Aby kámen nebyl jen materiálem. Žulové, vápencové, travertinové Slovensko má zde bod, uzel, kde se již začala tato novodobá rozprava s dávnou ozvěnou"...

Rozprava se začala a pokračuje. V areálu kamenolomu a v jeho okolí vzniklo za 26 let 104 soch od umělců ze čtrnácti zemí. Dne 1.7.1997 byl areál Mezinárodního sochařského symposia ve Vyšných Ružbaších vyhlášen za kulturní památku.

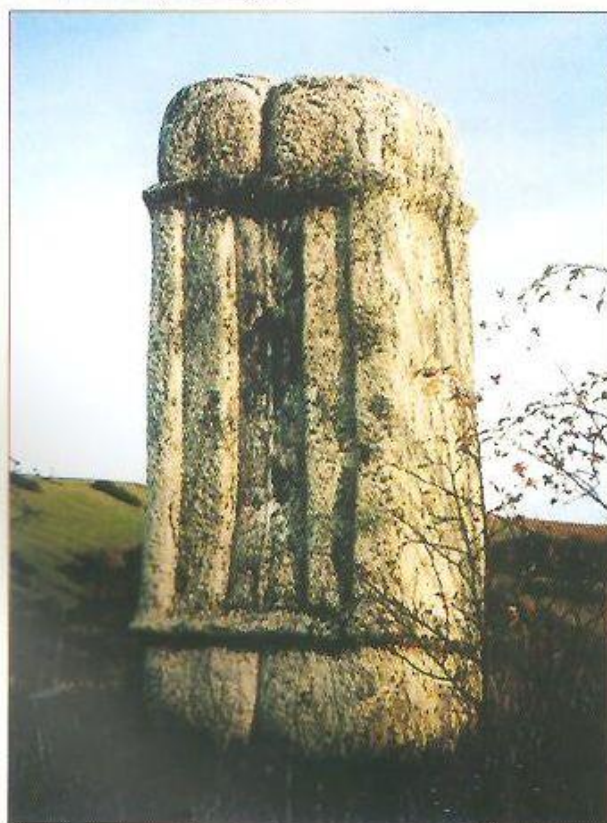

▼ *H. Baumann (Rakousko), 1965*

Z ateliéru Olbrama Zoubka ▲

ři Miloslav Chlupáč a Olbram Zoubek a Rudolf Uher ze Slovenska. Následující rok (1966) to byli Maurice Lipsi (Francie), Yasuo Mizui (Japonsko), Barnabas Sartori (Rakousko) a za Československo Zdeněk Paler a Andrej Rudavský. Kamenosochařská symposia ve Vyšných Ružbaších se rozběhla. Krásná příroda okolí lomu i samotný kamenolom se stával jedinečnou sochařskou galerií. Sugestivní sochařské opusy, sochy znaků a symbolů, sochařská podobenství a poselství křehkých myšlenek uchovaných ve tvrdé materii travertinu mluvily a v tichu přírody zpívaly své baladické kamenné písně...

Mluvili i účastníci symposií. **Olbram Zoubek:** "Kameny leží v zemi, v temnu a vlhku. Země na nich pracuje. Člověk je vylamuje a staví. Tak jako stojí sám. Tak, aby na ně svítilo slunce, aby vrhaly stíny... Jsem šťasten, že jsem byl účasten stavění kamenů". **Zdeněk**

Na kamenosochařské Vyšné Ružbachy navázalo už v roce 1967 Mezinárodní sochařské symposium ve dřevě v Moravanech u Piešťan. Dnes jsou významná umělecká symposia v Banské Štiavnici (sochařská ve dřevě a maličká), v Lučenci (keramika), v Galantě (bronz), v Ružomberku (textilu a papíru), v Lednických Rovných (skla) a v Kremnici (šperky). Jedinečné je i land-artistické symposium v údolích a lesích u vsi Osrblic na horním Pohroní. Mnoho těchto symposií se účastní i čeští výtvarníci a umělci z celého světa. Dobré symposiální misie přináší hodnotné dary. Symposia stále žijí díky sounáležitosti lidí a umělců, prostředí a materie, která právě v umění ožívá duchem hodnoty lidského činu práce a tvorby.

Bohumir Bachratý
Foto: archiv autora